

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منبع: سایت ملل متحد
برگردان از: ع. سهند
۱۹ اکتوبر ۲۰۲۰

قرهباغ و قطنامه مجمع عمومی ملل متحد

در مقاله «قرهباغ و قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد» نادرستی ادعاهای پان‌اسلامی-پان‌ترکی را درباره مضمون چهار قطعنامه شورای امنیت دیدیم. تنها در قطعنامه مجمع عمومی ملل متحد که در ۶۲-مین اجلاس مجمع عمومی از جانب آذربایجان مطرح شد، منطقه قرهباغ به مثابه بخشی از جمهوری آذربایجان به رسمیت شناخته شده است. آن قطعنامه با ۳۰ رأی موافق، ۷ رأی مخالف، ۱۰۰ رأی ممتنع و ۴۵ رأی غایب به تصویب رسید. جمهوری اسلامی ایران در زمان ریاست جمهوری احمدی‌نژاد در کنار ۴۵ کشور دیگر از جمله کوبا، ویتنام، سوریه، لبنان، تونس، قرقیزستان، ترکمنستان، تاجیکستان حتا در بحث و رأی‌گیری پیرامون موضوع شرکت نکرد.

مجمع عمومی با تصویب قطنامه بر تمامیت ارضی آذربایجان مجدداً تأکید نمود،

خواهان خروج همه نیروهای ارمنی شد

مجمع عمومی با نگرانی جدی از این‌که درگیری مسلحانه در منطقه ناگورنو-قرهباغ آذربایجان و اطراف آن صلح و ثبات بین‌المللی را همچنان تهدید می‌کند، امروز بر تمامیت ارضی آذربایجان مجدداً تأکید نمود، حمایت خود را از مرزهای شناخته شده بین‌المللی آن کشور ابراز کرد و خواهان خروج فوری نیروهای ارمنی از همه اراضی اشغالی در آن‌جا شد....

در عین حال، مجمع نیاز به تأمین امنیت و شرایط برابر زندگی برای جوامع ارمنی و آذربایجانی در منطقه ناگورنو-قرهباغ را که می‌تواند به ایجاد یک نظام دموکراتیک کارآمد خودگردان در منطقه درون آذربایجان امکان دهد، به رسمیت شناخت.

نماینده آذربایجان با ارایه پیش‌نویس قطعنامه گفت او این بحث را نمی‌پذیرد که قطعنامه یک‌جانبه و بی‌موقع است. قطعنامه منطبق با حقوق بین‌الملل تهیه شده و بی‌طرفانه است. قطعنامه با توجه به شرایط متغیر، هم منطقه‌ای و هم بین‌المللی، که نگرانی‌ها پیرامون وضعیت روند حل‌وفصل را افزایش داده اند، تهیه شده است.

در عین حال، وی گفت آذربایجان از نبود پیشنهادات روشن رؤسای مشترک گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)-فرانسه، فدراسیون روسیه و ایالات متحده- که تحت حمایت آن‌ها مذاکرات در سال ۱۹۹۲ آغاز شد،

بسیار نگران است. رؤسای مشترک در حرف از هدف آزادسازی همه اراضی اشغالی و بازگشت جمعیت آذربایجانی به ناگورنو-قرمباغ حمایت کره اند، اما آنها با عملشان سعی کردند آن تلاش مشترک را بی اهمیت جلوه دهند. وی تأکید نمود رؤسای مشترک حق ندارند از اصل تمامیت ارضی به خاطر «بی طرفی بدنام» شان عدول کنند. بی طرفی یک موضع نیست؛ بی طرفی نبود موضع است. زمانی که هنجارهای حقوق بین الملل نقض می شوند، بی طرفی نمی تواند وجود داشته باشد. قطعنامه های شورای امنیت مصوب ۱۹۹۳ خواهان خروج فوری نیروهای اشغالگر از آذربایجان شدند، در حالی که هیأت حقیقت یاب اعزامی مجمع عمومی به اراضی در اوائل ۲۰۰۵ وجود اسکان ارامنه را در آنجا تأیید نمود.

نماینده ایالات متحده گفت نمایندگان سیاسی فرانسه، فدراسیون روسیه و ایالات متحده، رؤسای مشترک گروه مینسک سازمان همکاری و امنیتی اروپا در برخورد با درگیری ناگورنو-قرمباغ، مشترکاً یکسری اصول اساسی را برای حل مسالمت آمیز درگیری، در حاشیه شورای وزیران سازمان امنیت و همکاری اروپا در نوامبر ۲۰۰۷ در مادرید پیشنهاد نمودند. آن اصول اساسی بر مفاد کنفرانس خلع سلاح هلسینکی، از جمله در ارتباط با خودداری از تهدید یا استفاده از زور، تمامیت ارضی دولت ها و حق برابر و تعیین سرنوشت همه مردم قرار دارند. پیشنهاد منتقل شده به دو طرف یک بسته متعادل از اصولی که اکنون مورد مذاکره هستند تشکیل می شد. طرفین موافقت کردند که تا توافق طرفین بر سر همه عناصر، بر فقط یک عنصر واحد نمی توان به توافق رسید.

وی گفت متأسفانه، قطعنامه پیشنهاد شده به مجمع به طور گزینشی فقط بخش مشخصی از اصول را با حذف اصول دیگر، بدون در نظر گرفتن پیشنهاد رؤسای مشترک در کلیت متعادل آن، در بر می گیرد. به دلیل این رویکرد گزینشی، سه رئیس مشترک باید با پیش نویس قطعنامه نامتعادل مخالفت نمایند. وی دوباره تأکید نمود که یک راه حل مسالمت آمیز، منصفانه و پایدار برای درگیری ناگورنو-قرمباغ به مصالحه های غیرقابل اجتناب به وسیله طرفین، براساس اصول تمامیت ارضی، عدم استفاده از زور، حقوق برابر خلق ها و دیگر اصول حقوق بین الملل نیاز دارد.

وی گفت کشورهای رؤسای مشترک در حالی که با پیش نویس یکجانبه قطعنامه، که خطر تضعیف روند صلح را در بر دارد، مخالف هستند بر حمایت خود از تمامیت ارضی آذربایجان دوباره تأکید می کنند، و لذا، استقلال ناگورنو-قرمباغ را به رسمیت نمی شناسند. در زمانی که درگیری های جدی در امتداد خط تماس رخ داده، و موجب تلفات جانی شده است، طرفین باید از اقدامات یکجانبه و بیش از حد، چه بر سر میز مذاکره و چه در میدان، خودداری نمایند.

نماینده پاکستان به نمایندگی از جانب «سازمان کنفرانس اسلامی» (OIC) گفت که گروه در ارتباط با تجاوز ارمنستان علیه آذربایجان یک موضع طولانی مدت، اصولی و محکم داشت و در اعلامیه ها، مکاتبات و قطعنامه های سازمان کنفرانس اسلامی در سطوح سران و وزراء، حمایت کامل خود را از موضع عادلانه آذربایجان مطرح نموده است. وزیر امور خارجه سازمان کنفرانس اسلامی در اجلاس مه ۲۰۰۷ خود بر محکومیت تجاوز ادامه دار ارمنستان علیه حاکمیت و تمامیت ارضی آذربایجان، که نقض آشکار اصول منشور ملل متحد و حقوق بین الملل است، دوباره تأکید نمودند. آنها خواهان خروج فوری، کامل و بی قید و شرط نیروهای ارمنی از همه اراضی اشغالی و حل مسالمت آمیز درگیری براساس احترام به تمامیت ارضی و تغییرناپذیری مرزهای شناخته شده بین المللی شدند.

وی هم چنین حمایت از تلاش های دولت آذربایجان را برای رفع موانع در برابر روند صلح، مانند انتقال غیرقانونی ارامنه به اراضی اشغالی، تغییر جغرافیائی، فرهنگی و جمعیتی، فعالیت اقتصادی غیرقانونی و بهره برداری از منابع طبیعی در اراضی اشغالی آذربایجان، اعلام کرد. سازمان کنفرانس اسلامی خواستار متوقف شدن این فعالیت ها، و

تخریب میراث فرهنگی و تاریخی آذربایجان، از جمله اینیه اسلامی، به وسیله ارمنستان شد. سازمان کنفرانس اسلامی از رنج بیش از یک میلیون آواره و پناهنده آذربایجانی از اراضی اشغالی عمیقاً نگران است، و خواهان ایجاد شرایط برای بازگشت امن، شرافتمدانه و محترمانه آنها است.

وی درباره تلاش‌های ارمنستان برای تحکیم وضعیت اشغالی موجود، به ویژه اسکان مدام ارامنه در اراضی اشغالی عمیقاً ابراز نگرانی کرد و گفت این‌ها یافتن راحل از طریق مذاکره را تضعیف و دشوار می‌کنند. سازمان کنفرانس اسلامی از تلاش‌های گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا و رایزنی دوجانبه بین دو طرف برای حل مسالمت‌آمیز درگیری حمایت می‌کند. از طرفین انتظار می‌رود با حسن نیت مذاکره نمایند و سازمان کنفرانس اسلامی از جامعه بین‌المللی می‌خواهد از روند صلح حمایت نماید، آنرا از موانع و بن‌بست احتمالی دور بدارد.

نماینده چین در مورد مسأله ناگورنو- قره‌باغ ابراز نگرانی عمیق نمود و احترام و حمایت خود را از حاکمیت و تمامیت ارضی آذربایجان و همچنین از تلاش‌های جامعه بین‌المللی برای ارتقای حل مسالمت‌آمیز درگیری اعلام کرد. وضعیت پیچیده و حساس است. وضعیت مستقیماً نه فقط بر روابط بین آذربایجان و ارمنستان، بلکه بر صلح و ثبات در کل منطقه قفقاز نیز تأثیر می‌گذارد.

وی گفت کشور او همیشه خواهان حل اختلافات از طریق مذاکرات مسالمت‌آمیز بوده است، و امید داشته است که دو کشور مذاکرات را براساس منشور ملل متحد و در بستر گروه مینسک دنبال کنند. چین از تلاش‌های مستمر رؤسای مشترک برای ایفای یک نقش سازنده حمایت کرده است، و امیدوار است که آنها به تلاش برای آوردن دو طرف بر سر میز مذاکره برای یک مذاکره صمیمانه و عمیق ادامه دهند.

نماینده ترکیه خود را با سازمان کنفرانس اسلامی همسو نمود، اشاره کرد که یک روند صلح در درون چهارچوب گروه مینسک در جریان است. در حالی که نگرانی‌ها از این‌که ملل متحد ممکن است موجب «انحراف» شود وجود دارد، نباید فراموش شود که شالوده‌های روند مینسک واقع در منشور ملل متحد قرار دارند. نتیجتاً، درک این دشوار است که ملل متحد چگونه می‌تواند روندی را که در درجه اول سازمان در به ثمر رسیدن آن کمک کرده است از مسیر خارج نماید. وی گفت همه باید از پیش‌نویس قطعنامه به مثابه ابزاری برای رسیدن به این هدف و تبدیل آن به یک فرصت، به جای یک «حواش‌پرتی»، حمایت کنند. همه باید به چهارچوب گروه مینسک متعهد بمانند. در ارتباط با طرح قطعنامه، ترکیه با این بحث که متن ممکن است ارزیابی رؤسای مشترک را تیره نماید، مخالف است. اگر اکنون زمان حساسی در روند مینسک است، پس بهترین فرصتی است که مجمع عمومی بتواند حمایت خود را از حل زود و مسالمت‌آمیز درگیری ۱۶ ساله اعلام نماید. پیش‌نویس قطعنامه به میزان کافی به هسته معضل پرداخته است. گذشته از همه این‌ها، مشکل اساساً اشغال است، نزدیک به ۲۰ درصد از قلمرو آذربایجان تحت اشغال است.

نماینده ارمنستان قطعنامه را یک «تلاش عبث» برای از پیش تعیین کردن نتیجه مذاکرات صلح نامید و گفت که اعضای مسؤولیت شناس جامعه بین‌المللی با مأموریت دشوار و ارزنده آوردن صلح و ثبات برای خلق‌ها و مناطق چنین برخورد نمی‌کنند. رؤسای مشترک و ارمنستان دریافته‌اند که متن به مذاکرات صلح کمک نمی‌کند. آوارگان و اراضی به وسیله آذربایجان و «جنگ ددمنشانه ای که علیه مردمی که ادعا می‌کند شهروندان آن هستند به راه انداخت» آفریده شده اند. فقط زمانی که علت اصلی حل شود سرنوشت همه اراضی و آوارگان مورد نظر حل خواهد شد.

نماینده ارمنستان گفت بی‌سابقه است که پیش‌نویس یک قطعنامه بدون مشاوره پیرامون آن، با بی‌اعتنائی بدبینانه نسبت به بنیاد ملل متحد و هر سازمان دیگر، به رأی‌گیری گذاشته شود. هدف تهیه‌کنندگان پیش‌نویس هرگز تشویق یا تسهیل مذاکره نبوده است. این صرفاً راهی برای آذربایجان بود که آرزوهای خود را روی کاغذ بیاورد. اگر قصد حقیقاً کمک

به موفقیت مذاکرات جاری بود، آذربایجان انرژی خود را بر روی چهارچوب مذاکرات گروه مینسک موجود قرار می‌داد.

وی گفت پس از آن که آذربایجان ۲۰ سال پیش درگیری را نظامی کرد، یک جنگ تمام عیار بین ارمنی‌های نوگورنو-قره‌باغ و آذربایجان درگرفت. نتیجه هزاران کشته، نزدیک به یک میلیون آواره و از دست رفتن اراضی از دو طرف بود. امروز، بدون کمک خارجی یک آتش‌بس وجود دارد و مذاکره تحت حمایت گروه مینسک در جریان است. علی‌رغم این و علی‌رغم تلاش‌های آذربایجان برای خروج از روند صلح، مذاکرات در عمل پیش می‌روند. اکنون یک سند مذاکره بر روی میز است که به همه موضوعات بنیادین، که امنیت مهم‌ترین آن‌ها است برخورد می‌کند. رؤسای مشترک آخرین نسخه آن‌را در اجلاس وزرای سازمان همکاری و امنیت اروپا در مادرید در اختیار دو طرف قرار دادند.

وی افزود با این وجود، آذربایجان با ارائه پیش‌نویسی که هنجارهای بنیادین بین‌المللی و موضوعات اصلی را که باید بررسی شوند نادیده می‌گیرد، خطر خرابکاری در روند را پذیرفت. به طور خلاصه، پیش‌نویس زیان‌بخش است. پیش‌نویس خواهان خروج فوری و بی قیدوشرط همه نیروهای مسلح می‌شود، در عین حال خلأ امنیتی را که به وجود خواهد آمد نادیده می‌گیرد. در غیاب «پوشش بین‌المللی» چه کسی مسئول تأمین امنیتی خواهد بود که همان نیروهای مسلح برای جمعیت هم‌اکنون آسیب‌پذیر نوگورنو-قره‌باغ تأمین می‌کنند؟

وی اشاره کرد که پیش‌نویس خواهان خودگردانی در درون آذربایجان می‌شود. این ۲۰ سال پیش غیرممکن شد و امروز در حالی که امنیت اقلیت ارمنی به روشنی در خطر است، غیرممکن می‌باشد. جامعه بین‌المللی در درگیری‌های گوناگون در سراسر جهان نشان داده است که این‌را درک می‌کند. دولت آذربایجان زمانی که ۲۰ سال پیش علیه مردمی که شهروندان خود قلمداد می‌کند جنگ به راه انداخت، حق حکمرانی بر آن‌ها را از دست داد. ارمنی‌ها به آن وضعیت باز نخواهند گشت. درست همانطور که قربانیان خشونت خانگی مجبور نیستند به قیمومیت متعددی باز گردند، مردم ناگورنو-قره‌باغ به بازگشت به قیمومیت دولتی که علیه آن‌ها دست به کشتار قومی زد و سپس ارتش خود را علیه آن‌ها فرستاد، مجبور نخواهد شد.

وی با اشاره به این‌که پیش‌نویس خواهان تعهد طرفین به حقوق بشردوستانه نیز شده است، تعهد آن‌ها به عدم استفاده از زور، به حل مسالمت‌آمیز اختلافات و دیگر مفاد کنفرانس خلع‌سلاح هلسینکی را زیر سؤال برد. پیش‌نویس از اراضی و آوارگان می‌گوید، اما از این نمی‌گوید که اگر به علت اصلی درگیری برخورد نشود، پیامدهای آن چگونه حل خواهند شد. آوارگان و اراضی به وسیله آذربایجانی آفریده شده اند که «یک جنگ ددمنشانه علیه مردمی که ادعا می‌کند شهروندان آن هستند به راه اداخت». فقط زمانی که علت حل شود سرنوشت همه اراضی و آوارگان مورد نظر درست خواهد شد.

مجمع با اقدام در مورد پیش‌نویس، متن را با ۳۹ رأی موافق، ۷ رأی مخالف (آنگولا، ارمنستان، فرانسه، هند، فدراسیون روسیه، ایالات متحده، وانواتو)، و ۱۰۰ رأی ممتنع ثبت‌شده تصویب کرد (نگاه کنید به ضمیمه). ۱۴ مارچ ۲۰۰۸

ضمیمه:

آراء پیرامون اراضی اشغالی آذربایجان

قطعهنامه پیشنهادی پیرامون وضعیت اراضی اشغالی آذربایجان (سند ... با ۳۹ رأی موافق، ۷ رأی مخالف، ۱۰۰ رأی ممتنع ثبت شده به شرح زیر، به تصویب رسید:

موافق:

Afghanistan, Azerbaijan, Bahrain, Bangladesh, Brunei Darussalam, Cambodia, Colombia, Comoros, Djibouti, Gambia, Georgia, Indonesia, Iraq, Jordan, Kuwait, Libya, Malaysia, Maldives, Moldova, Morocco, Myanmar, Niger, Nigeria, Oman, Pakistan, Qatar, Saudi Arabia, Senegal, Serbia, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Turkey, Tuvalu, Uganda, Ukraine, United Arab Emirates, Uzbekistan, Yemen

مخالف:

Angola, Armenia, France, India, Russian Federation, United States, Vanuatu

ممتنع:

Albania, Algeria, Andorra, Antigua and Barbuda, Argentina, Australia, Austria, Bahamas, Barbados, Belgium, Bolivia, Bosnia and Herzegovina, Botswana, Brazil, Bulgaria, Cameroon, Canada, Chile, China, Congo, Costa Rica, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Democratic People's Republic of Korea, Denmark, Dominican Republic, Ecuador, Egypt, El Salvador, Equatorial Guinea, Estonia, Finland, Germany, Ghana, Greece, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Hungary, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Jamaica, Japan, Kazakhstan, Kenya, Latvia, Liberia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Madagascar, Malta, Mauritius, Mexico, Monaco, Mongolia, Montenegro, Mozambique, Namibia, Nepal, Netherlands, New Zealand, Nicaragua, Norway, Panama, Papua New Guinea, Peru, Philippines, Poland, Portugal, Republic of Korea, Romania, Saint Lucia, Samoa, San Marino, Singapore, Slovakia, Slovenia, Solomon Islands, South Africa, Spain, Sri Lanka, Suriname, Swaziland, Sweden, Switzerland, Thailand, The former Yugoslav Republic of Macedonia, Timor-Leste, Togo, Trinidad and Tobago, United Kingdom, Uruguay, Venezuela, Zambia

غایب:

Belarus, Belize, Benin, Bhutan, Burkina Faso, Burundi, Cape Verde, Central African Republic, Chad, Côte d'Ivoire, Cuba, Democratic Republic of the Congo, Dominica, Eritrea, Ethiopia, Fiji, Gabon, Guinea, Guinea-Bissau, Iran, Kiribati, Kyrgyzstan, Lao People's Democratic Republic, Lebanon, Lesotho, Malawi, Mali, Marshall Islands, Mauritania, Micronesia (Federated States of), Nauru, Palau, Paraguay, Rwanda, Saint Kitts and Nevis, Saint Vincent and the Grenadines, Sao Tome and Principe, Seychelles, Syria, Tajikistan, Tonga, Tunisia, Turkmenistan, United Republic of Tanzania, Viet Nam, Zimbabwe

<https://www.un.org/press/en/2008/ga10693.doc.htm>

تارنگاشت عدالت